

Política

**Pere Navarro
carrega contra
Joaquim
Nadal**

El primer secretari l'acusa d'haver deixat "destrossats" els seus companys de Girona

**La CUP perd
l'alcaldia
d'Arenys de
Munt**

Acord d'ERC, CiU i el PSC per descavalcar del càrrec Ximenis, impulsor de les consultes

VOL VIURE EN
CATALUNYALLIBERTAT
www.catalunyavolviureenllibertat.cat

La nova mancomu

RECORD Gordó i els presidents de les diputacions catalanes agafen l'experiència de fa un segle com a model per a la unitat necessària avui per al procés sobiranista **CRIDA** El conseller reclama "astúcia i paciència" per "fer realitat el somni"

Òscar Palau

PRADA DE CONFLENT

L'abril vinent farà cent anys, la constitució de la Mancomunitat de Catalunya a partir de les quatre diputacions va significar la recuperació d'una forma d'autogovern per primera vegada en 200 anys, ja que era el primer cop des de la guerra de Successió que Espanya reconeixia la unitat territorial de Catalunya. "Va ser la nostra primera estructura d'estat, la primera victòria nacional des de 1714", emfasitzava ahir el conseller de Justícia, Germà Gordó. El centenari és a la cantonada, i el conseller s'hi referia des de Prada, on es va viure un primer tast commemoratiu, amb la participació també dels presidents de les quatre diputacions –només el de Tarragona va delegar en el seu vicepresident, Albert Vallvé–, en què es va reivindicar que l'exemple d'unitat que la política i la societat catalanes van donar fa cent anys es traslladi al procés sobiranista actual. "Hi ha una certa coincidència entre les circumstàncies de la Mancomunitat i les actuals, que ens porta a anar més enllà; ens sentim amb una responsabilitat igual que el 1914", destacava el barceloní Salvador Esteve.

La majoria de ponents van insistir a posar en relleu els paral·lelismes entre un i altre moment polític. La Mancomunitat, que va aprofitar una escaleta oberta pocs anys abans en la legislació espanyola per a la federació de províncies,

Els responsables de les quatre diputacions i el conseller Gordó van avançar ahir l'homenatge a la Mancomunitat a la Universitat Catalana d'Estiu ■ ACN

va servir per unir un catalanisme fins llavors dispers i d'arrel més aviat cultural, dividit políticament entre la Lliga Regionalista i els moviments d'esquerres. "Lavors el clam era 'volem ser una regió' com a instrument polític, perquè hi havia consciència de realitat única i tot just existien quatre províncies, on la catalanitat, això sí, hi era una particularitat comuna", indicava el conseller.

La creació d'un instrument comú també va aglutinar en aquell moment la complicitat social, a través de nombroses entitats ci-

vils, d'agents econòmics i dels sindicats. "La gent hi va participar, i hi va sumar l'acció dels partits com una eina bàsica, amb una capacitat transformadora més directa", constatava ahir Gordó, que reivindicava la tasca de líders com ara Prat de la Riba i Cambó, de la Mancomunitat i la Lliga, per modernitzar el catalanisme. "És el que van fer llavors, i el que hauríem de fer ara, superant desconfiances", reflexionava, tot destacant atributs com ara l'estratègia i l'astúcia per saber esperar el moment. "Som astuts, pacients i fem servir bé les

Un llibre per recordar Pompeu Fabra

En el mateix context polític en què es va crear la Mancomunitat, el filòleg Pompeu Fabra va elaborar les normes ortogràfiques per normalitzar la llengua catalana, que enguany compleixen cent anys. Com a part de la commemoració, Salvador Esteve va aprofitar la presència a Prada per presentar el llibre *Pompeu Fabra. 10 aspectes de l'home i l'obra*, editat per la Diputació de Barcelona, un recull de les xerrades que en els últims deu anys s'han pronunciat sobre la seva figura

en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu, i que ara s'agrupen a proposta dels seus impulsors, Jordi Mir i Joan Maluquer. "Fabra és un protagonista clau de la Mancomunitat, perquè modernitzar la llengua era indispensable per al progrés del país, ja que calia ampliar l'ús literari a un ús tècnic i científic", deia ahir Esteve. "Darrere aquella llengua que es modernitzava, es modernitzaven moltes coses més", destacava, tot refermant el compromís de la Diputació "amb l'obra de la

Mancomunitat, i amb l'esperit de construcció nacional". Les aportacions recollides fan aproximacions "diverses i necessàries", amb una mirada "atenta i calidoscòpica" als moments clau de l'obra d'ordenació. Així, s'hi recullen textos de conferències de Jordi Casassas, Joan Martí, Carles Santacana, Oriol Casassas, Joan Julià-Muné, Vicent Pitarch, Gabriel Bibilioni, Josep Murgades, Joan Ferrer i Costa, Francesc Feliu i Isidor Marí, aquesta pronunciat tot just dimarts passat.

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT
www.catalunyavolviureenllibertat.cat

La data

06.04.1914

Es constitueix oficialment la Mancomunitat de Catalunya, després de tres anys de tràmits polítics amb l'Estat.

Mancomunitat

Les frases

“Només ens separen tres generacions del 1914, i a aquella, sis de la dels màrtirs del 1714. Quan una nació és de debò, no es perd en sis generacions, i ha d'aprofitar quan arriba la seva primavera”

Germà Gordó
CONSELLER DE JUSTÍCIA

“Sense país no hi ha institucions, però sense institucions no hi ha país. I sense recursos propis les institucions no poden dur el país més enllà”

Joan Giraut
PRESIDENT DIPUTACIÓ GIRONA

“La creació i desenvolupament de la Mancomunitat en un termini curtíssim fa possible que Catalunya iniciï la seva voluntat d'autogovern”

Albert Vallvé
VICEPRESIDENT DIP. TARRAGONA

nostres eines, i hem de seguir en aquesta línia no sols aspirant al somni, sinó fent-lo realitat”, resumia Gordó.

Experiència estroçada

La Mancomunitat va durar pocs anys, fins que el dictador Primo de Rivera la va suprimir el 1925. Però n'hi va haver prou per mostrar una capacitat de gestió que va modernitzar el país en molts àmbits, des de les grans infraestructures fins a l'educació, la societat, la cultura o la xarxa telefònica. “Va ser el primer triomf del catalanisme polític, mai s'havia fet tanta

“La commemoració també hauria de servir, com llavors, per articular veritables projectes vertebradors de la societat, com ara que aquesta pugui decidir lliurement el seu futur”

Salvador Esteve
PRESIDENT DIPUTACIÓ BARCELONA

“La Mancomunitat va mostrar que el model català és més apropiat que el castellà imposat. Les administracions intermèdies segueixen sent imprescindibles”

Joan Rañé
PRESIDENT DIPUTACIÓ LLEIDA

“La Mancomunitat crearà estructures d'estat, algunes després il·legalitzades. És el punt d'inflexió entre la formulació autonòmica del 1892 i la realització de 1931”

Jordi Casassas
CATEDRÀTIC HIST. CONTEMPORÀNIA

acció des del territori amb tan pocs mitjans”, ressaltava el lleidatà Joan Rañé. “La Mancomunitat encara és viva en moltes de les actuals institucions, s'ha demostrat un projecte durador en el temps”, destacava Vallvé. L'experiència, en tot cas, tampoc mai rebria competències ni finançament perquè anés gaire més enllà. El president gironí, Joan Giraut, posava el dit a la llaga: “Hi ha una continuïtat històrica en l'escanyament econòmic a les nostres institucions.” I donava la clau: “Des de la base hem de construir un país nou.” ■

Els presidents de les quatre diputacions participaran també en la Via Catalana

■ Si bé amb matisos diferents, els càrrecs, repartits entre CDC i UDC, confirmen el suport a la cadena ■ “La nació és una”, diu Gordó sobre els Països Catalans

D.P.J.
PRADA DE CONFLENT

Els presidents de les quatre diputacions seran presents per la Diada en la Via Catalana per la Independència. Així ho van confirmar ahir a Prada els presidents de la de Barcelona, Salvador Esteve (CDC), la de Lleida, Joan Rañé (CDC), i la de Girona, Joan Giraut (UDC), i el vicepresident de la de Tarragona, Albert Vallvé (UDC), que també va donar per feta la presència del president, Josep Pòblet (CDC). L'Onze de Setembre enllaçaran es seves mans per la independència, i ho faran “de la forma més clara i compromesa”, segons Rañé, que desitja que l'alcalde de Lleida, el socialista Àngel Ros, finalment també s'hi sumi, malgrat l'oposició del seu partit, el PSC.

Els presidents, això sí, van entrar en el debat dels últims dies sobre el to de la mobilització. Esteve demanava obrir la cadena “tant com puguem” per tal que s'hi uneixi com més gent millor. Giraut, que l'any passat ja es va sentir “molt còmode” en la manifestació de la Diada, repetirà a la cadena perquè creu que “s'està plantejant perquè totes les sensibilitats nacionalistes hi tinguin cabuda”. Vallvé va aclarir que hi anirà “sense prejudicis a defensar el dret a decidir”.

Rañé es va referir també al recorregut de la Via, que no passa per la demarcació de Lleida, i va admetre que li hagués agradat alguna fórmula perquè s'hagués “visualitzat” al seu territori, que “n'ha quedat una mica al marge”. Sense ànim de polemitzar, va explicar que un gran nombre de lleidatans es desplaçaran a Tarrago-

La cadena humana que el 27 de juliol va enllaçar Badalona i Sant Adrià ■ ANDREU PUIG

Oliveres justifica l'acció a La Caixa

Arcadi Oliveres, promotor de Procés Constituent, que impulsa una acció paral·lela per la Diada per envoltar la seu central de La Caixa a Barcelona, va negar ahir a El Punt Avui cap “voluntat de trencar la cadena, ans al contrari”, després que l'ANC se'n desmarqués la vigília. Oliveres explica que va rebre el vistiplau dels caps de l'entitat

abans d'anunciar l'acció, si bé admet que després “algunes bases n'han discrepat”. “Tenim ganes d'ampliar la cadena donant-li més contingut social, i hem dit a la nostra gent que també participi en la Via”, explicava. Procés estima que caldran unes 1.500 persones, que lluiran unes samarretes especials, per dur a terme la seva acció.

na per participar-hi. Ell mateix, per exemple, serà a l'Hospitalet de l'Infant.

La crida de Gordó

El debat sobre la participació en la Via també té el focus en el govern. Si dimarts el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, es mostrava predisposat a anar-hi, i el d'Interior, Ramon Espadaler, confirmava la seva absència perquè

està controlant l'operatiu de seguretat, ahir era el torn del conseller de Justícia. Sense dir-ho, Germà Gordó deixava entreveure que anirà a la cadena humana, que a l'altura de la plaça de Sant Jaume té un espai reservat per als membres del govern. “Em sembla que la resposta és molt evident”, va contestar quan li van preguntar si hi participaria, i va re-

cordar que el seu partit, CDC, dona ple suport a la Via Catalana. Tot seguit, per si en quedava cap dubte, Gordó feia un discurs de marcat to independentista en l'acte sobre el centenari de la Mancomunitat, en què també es referia a la seva visió dels Països Catalans. “El procés de transició nacional de cap de les maneres pot fer que ens oblidem dels germans d'altres territoris”, va indicar, mentre els enumerava tots i cadascun, fins i tot el Carxe. “La nació és una, l'ànima nacional és una”, conclouia entre aplaudiments.

L'executiu català, en tot cas, no concretarà fins dimarts vinent, en la primera reunió després de les vacances, si serà a la Via Catalana. Llavors podrà respondre, amb tota probabilitat, a una altra de les grans incògnites: si hi anirà el president Mas. ■